

Küresel risk iştahı dalgalı bir seyir izliyor

Küresel finansal piyasalarda riskli varlıklar dün zayıf bir seyir izledi. ABD’de üretici fiyat endeksi (ÜFE) beklentiler dahilinde gelirken, ABD Merkez Bankası (Fed) Jerome Powell ekonominin son dönem performansının son derece iyi olduğunu belirtti ve bu durumun Fed’e temkinli bir hızda faiz indirme imkanı verdiğini söyledi. Fed üyesi Adriana Kugler enflasyonda düşüşün durması veya yükseliş yaşanması halinde faiz indirimlerine ara vermenin uygun olacağını belirtti. Euro Bölgesi’nde açıklanan Eylül ayı sanayi üretimi beklentilerin ötesinde zayıflarken, üçüncü çeyrek gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) büyümesinde öncü hesaplamalar teyit edildi. Avrupa Merkez Bankası’nın (ECB) son toplantısına ait tutanaklar üyelerin, faiz indiriminin büyümedeki aşağı yönlü risklere karşı yapıldığı görüşünde olduklarını ortaya koydu. Tutanaklara göre üyeler, para politikası duruşunun sıkı kalmaya ve dezenflasyonu desteklemeye devam edeceğini belirtse de enflasyonun ne ölçüde düşük olduğu konusunda görüş ayrılıklarına sahipler. Riskli varlıklar dün ABD’de tarifelerin ve ekonomi politikalarına dair belirsizliklerin artabileceği endişeleri ile zayıf bir şekilde tamamladı. ABD 10 yıllık tahvilinin faizi 3 baz puan gerileyerek %4,42’ye, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan düşüşle %2,34’e çekildi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,9, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,4 geriledi. Dolar endeksi %0,2 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,4 yükselirken, Rusya’dan gaz temininde aksama olabileceği endişesi ile Avrupa için referans doğal gaz fiyatı %5,0 arttı. Altının ons fiyatı %0,3 gerilerken, bir süredir hızlı yükselen Bitcoin %0,5 geriledi.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34.32 ▼ -0.1%	BİST 100	9,420 ▲ 1.3%
TR 2Y	42.75 ▼ -14 bp	TR 10Y	30.05 ▲ 14 bp
DXY	106.7 ▲ 0.2%	MSCI Dünya	3,753 ▼ -0.4%
Altın (ons, \$)	2,566 ▼ -0.3%	ABD 10Y	4.42 ▼ -3 bp
Brent (varil, \$)	72.6 ▲ 0.4%	TTF (MWh, €)	45.9 ▲ 5.0%
Bitcoin (\$)	88,217 ▼ -0.5%	Karbon (ton, €)	68.3 ▲ 3.0%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0.1%
Dolar/Japon Yeni	0.5%
Dolar Endeksi	0.2%
Dolar/Güney Afrika Randı	0.1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0.1%
Dolar/Brezilya Reali	-0.3%
Euro/Dolar	-0.3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0.3%
Dolar/Meksika Pesosu	-0.4%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1.2%
MSCI Avrupa	0.9%
MSCI Latin Amerika	-0.1%
MSCI Dünya	-0.4%
MSCI GOÜ Avrupa	-0.4%
MSCI Kuzey Amerika	-0.6%
MSCI Asya Pasifik	-0.8%
MSCI GOÜ	-0.8%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Piyasa Katılımcıları Anketi (12 ay sonrası yıllık enflasyon beklentisi)	Kasım		%27,44
Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (milyar TL)	Ekim		-100,5
ABD	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Ekim		%0,4
ABD	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Ekim	-%0,4	-%0,3

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yurtiçi finansal varlıklar küresel eğilimlerden daha pozitif bir görünüm çizdi. Makroekonomik veri akışının sakin olduğu günde haftalık frekanslı veriler takip edildi. Bu ortamda Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri gün sırasıyla %1,3 ve %1,2 yükselişle tamamladı. Ülke risk primi yataya yakın kalırken, TL cinsi tahvil faizlerinde ayrışma yaşandı. TL ise dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,2 değer kazandı.

Yeni günde küresel piyasalar karışık bir seyir izliyor. Çin'de Ekim ayı sanayi üretimindeki yavaşlamaya karşın perakende satışların güçlü performansına dikkat çekti. Japonya'nın üçüncü çeyrek büyümesi beklentiler dahilinde geldi. Çin'de iç talebin toparlanmasına ilişkin veri bazı riskli varlıkları desteklese de genel olarak karışık bir seyir gözleniyor. ABD uzun vadeli tahvil faizleri yüksek seyrini korurken, hisse senedi gösterge endekslerinin vadeli zayıf bir seyir izliyor. Arz fazlası beklentileri ham petrol fiyatlarını aşağı baskılıyor. Gün içinde bugün ABD'de Ekim ayı perakende satış ve sanayi üretimi ile İngiltere üçüncü çeyrek büyüme ve Eylül sanayi üretimi verileri açıklanacak. Yurtiçinde ise TCMB'nin Piyasa Katılımcıları Anketi Kasım ayı sonuçları ve Ekim ayı merkezi yönetim bütçe rakamları izlenecek.

ABD'de Ekim ayı ÜFE beklentiler dahilinde gelirken, haftalık işsizlik maaşı başvuruları geriledi. Aylık bazda manşet ÜFE % 0,2 artarken, yıllık enflasyon Eylül'deki %1,9'dan %2,4'e yükseldi. Gıda ve enerji hariç çekirdek ÜFE'de aylık enflasyon %0,3 seviyesinde gelirken, çekirdek ÜFE yıllık enflasyonu %2,9'dan %3,1'e çıktı. 9 Kasım haftasında işsizlik maaşı başvuruları 217 bin kişi ile 221 bin kişilik önceki hafta seviyesinde yatay kalacağı yönündeki tahminlerin altına indi.

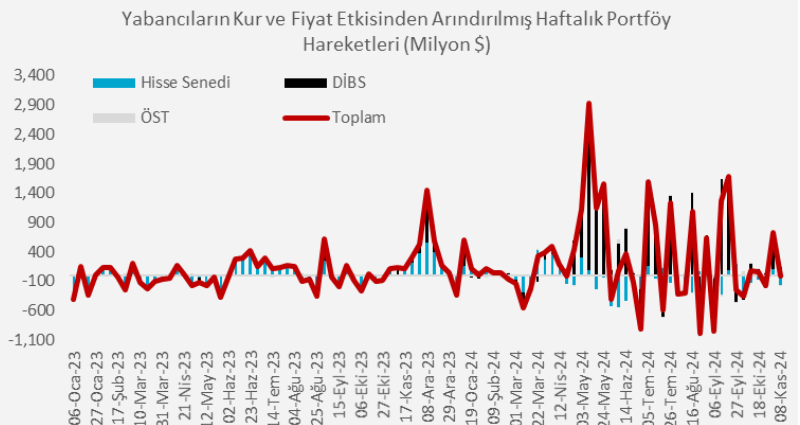
Euro Bölgesi'nde üçüncü çeyrek büyümesi teyit edilirken, Eylül ayı sanayi üretimindeki zayıflık tahminlerin ötesinde gerçekleşti. Ön hesaplamalarla uyumlu şekilde GSYH çeyreklik büyümesi %0,4, yıllık büyümesi de %0,9 olarak teyit edildi. Bölge genelinde sanayi üretimi ise Eylül'de aylık bazda %2,0 ile %1,4 olan tahminleri aşan bir düşüş gösterirken, Ağustos ayı verileri aşağı revize edildi. Eylül'de yıllık bazda daralma ise %2,8 seviyesinde gerçekleşti.

Çin'de Ekim ayı sanayi üretimindeki yavaşlamaya karşın perakende satışlar hızlandı. Sanayi üretiminde yıllık büyüme oranı Eylül'deki %5,4'ten Ekim'de %5,6'ya hızlanacağı beklentilerine karşın %5,3'e indi. Aynı dönemde perakende satışların yıllık artış oranı hızı ise %3,2'den %4,8'e çıkarak %3,8 olan tahminlerden güçlü geldi.

Japonya'nın üçüncü çeyrek büyümesi beklentiler dahilinde geldi. Çeyreklik bazda GSYH %0,2 artarken, yıllık büyüme hızı %2,2'den %0,9'a yavaşladı. Tüketimdeki güçlü sonuçlara karşın yatırımlardaki daralma ve net dış talepten gelen negatif etki büyümeyi sınırladı.

8 Kasım haftasında TCMB rezervlerinde düşüş görüldü. 8 Kasım haftasında TCMB döviz rezervleri haftalık bazda yaklaşık 0,9 milyar dolar, altın rezervleri de 1,4 milyar dolar gerileme kaydetti. Böylece brüt rezervler 157,3 milyar dolara indi. Benzer şekilde, net rezervler de 8 Kasım haftasında 61,2 milyar dolardan 60,7 milyar dolara geriledi.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 8 Kasım haftasında hisse ve tahvil tarafında ayrışma gösterdi. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 8 Kasım'da biten haftada 163,8 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi satışı yaparken,

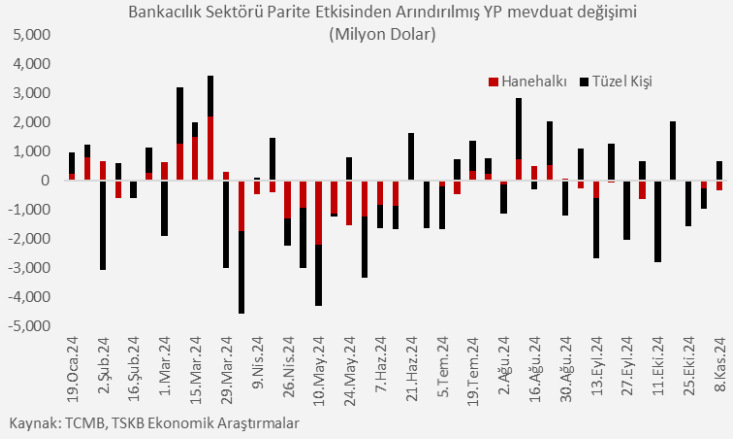

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 149,6 milyon dolar artırdılar. Hafta genelinde özel sektör tahvillerindeki sınırlı yabancı satışlarıyla beraber toplamda 17,4 milyon dolarlık Türk finansal varlık satışı yapılmış oldu. Bu sonuçlarla yıl başından bu yana yabancıların Türk finansal varlıklardaki toplam net pozisyonu 12 milyar 552,5 milyon dolar artmış oldu.

8 Kasım'da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 0,4 milyar dolar artış gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,3 milyar dolar gerilese de, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,7 milyar dolar artış kaydetti. 8 Kasım 2024 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %4,7 azalarak 198,5 milyar dolar oldu.

Şirket ve Sektör Haberleri

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Meclisinde, Kirazlı-Halkalı metro hattı için kullanılmak üzere 422 milyon euro tutarında dış finansmana gidilmesi kabul edildi. Eylül ayında gerçekleşen ihale ile proje bedeli 22,47 milyar TL (592 milyon euro) olarak belirlenmişti.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Kasım ayı Petrol Piyasası Raporu'nu yayımladı. Raporla göre bir önceki ay günlük 900 bin varil olarak açıklanan 2024 yılı küresel petrol talebi büyüme beklentisi günlük 920 bine çıkarken, 2024 yılı toplam petrol talebi günlük 102,8 milyon varil olacağı öngörülüyor. IEA son yıllarda petrol talebindeki artışın yavaşlamasında pandemi sonrası yükselen talebin normale dönmesinin, küresel ekonomik koşulların ve temiz enerji teknolojilerinin yaygınlaşmasının etkisini vurguluyor. Rapor 2025 yılında ise küresel petrol talebinin günlük 1 milyon varil büyüyerek 103,8 milyon varile ulaşmasını bekliyor.

29. Birleşmiş Milletler İklim Konferansı'nda (COP29) "Finans, Yatırım ve Ticaret" günü geride kaldı. Konferansın başında Paris Anlaşması 6.4 numaralı maddeye ilişkin bir mutabakata varılmasının ardından karbon piyasalarının işleyişine ilişkin esaslar tartışmalara konu olmaya devam ediyor. Bir Dünya Bankası panelinde Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı (MIGA) temsilcisi bu piyasalar için bir sigorta sisteminin hazırlığını yaptıklarını belirtti. Bu sistem ile piyasada karbon kredisi alımı yapan şirketlerin korunması ve küçük şirketlerin de piyasaya dahil olabilmesi hedefleniyor.

Kalkınma Gündemi

COP29 ev sahibi Azerbaycan Temmuz ayında İklim Finansmanı Aksiyon Fonu'nu (CFAF) kurduğunu duyurmuştu. Bu yeni fon fosil yakıt üretimi yapan ülke ve şirketlerin gelişmekte olan ülkelere iklim finansmanı sağlamasını tasarlıyordu. Basına yansıyan haberlere göre CFAF şimdilik, bu senenin toplantılarının birincil öncelikleri arasında yer alan Yeni Toplu Sayısal Hedef'te (NCQG) ilerleme kaydedebilmek adına ikinci plana alındı.

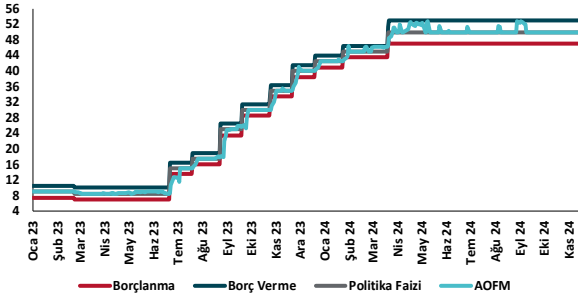
Ne var ki bu cephede pek hızlı bir ilerleme sağlanamıyor. Müzakereciler Pazartesi günü bakanların Bakü'ye gelişi öncesi taslak metni konsolide etmek ile meşgul. Metnin konsolidasyonu esnasında insan hakları gibi başlıklar da tartışmalara konu oluyor.

Finans gününde Küresel Dayanışma Vergileri Görev Gücü tarafından yayımlanan bir rapor iklim finansmanı açığının kapatılması için "dayanışma vergi"lerini öne sürüyor. Raporla madencilik yüksek enerji talebine neden olan kripto paraların, çok yüksek gelirli kişilerin ve plastik üretiminin vergilendirilmesi önerileri yer alıyor. Kripto paralara kWh başına 0,045 dolarlık bir verginin 5,2 milyar dolar gelir sağlayabileceği tahmin ediliyor.

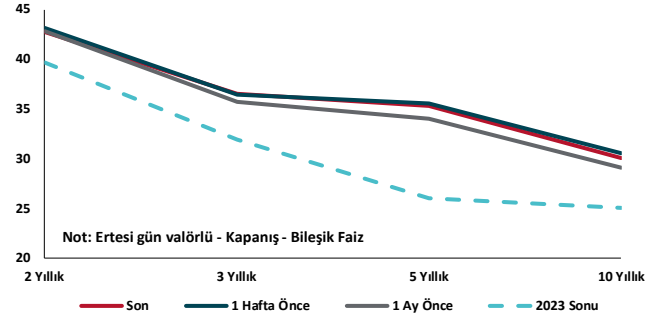
Konferansın dördüncü gününde Azerbaycan'ın yanı sıra Fransa da ev sahibi Azerbaycan ile yaşanan gerginlikler nedeniyle üst düzey müzakerecilerini konferanstan çekti.

Gönüllü Karbon Piyasası Dürüstlük Konseyi (ICVCM) orman karbon kredilerine ilişkin üç yeni metodolojiyi onayladı. Geçtiğimiz dönemde ormansızlaşma ve orman bozulmasına (REDD+) ilişkin karbon kredilerinin gerçekten vaat ettiği faydayı sağlayıp sağlamadığına dair şüpheler oluşmuştu. ICVCM'in bu hamlesi piyasada kaybolan güveni yeniden oluşturmaya yardımcı olabilir. ICVCM'den gelen açıklamaya göre henüz kredi vermemiş bu üç yeni metodoloji Temel Karbon İlkesi (CCP) standartlarını karşılıyor ve yeni nesil bütünlüklü projelerin öncülüğünü yapmaya aday.

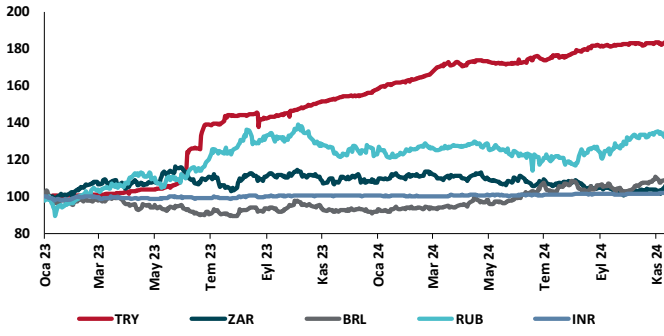
TCMB Faiz Koridoru

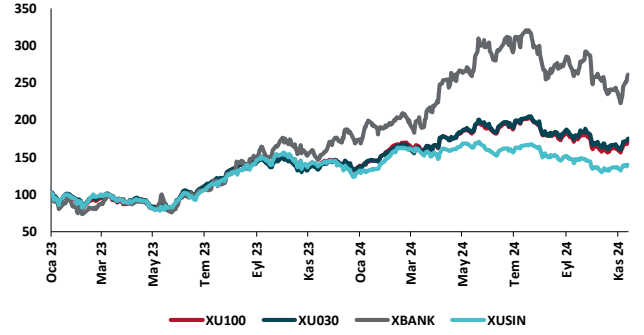
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

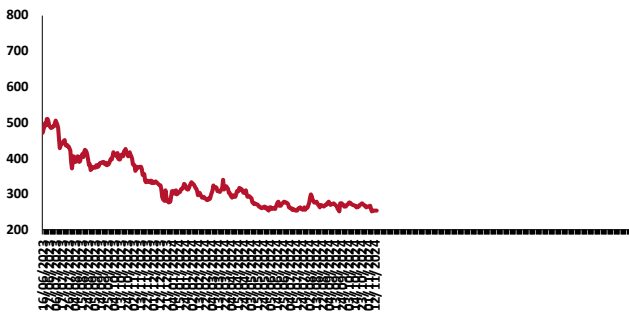
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

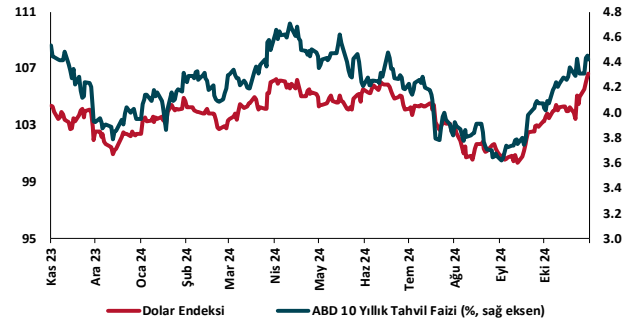
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

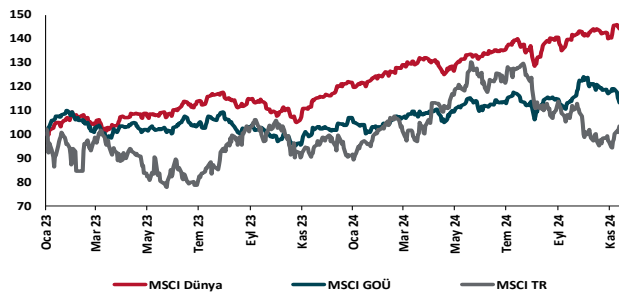
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

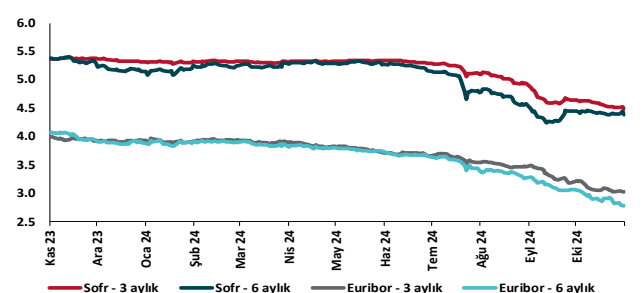
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.